

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ЗАСТОСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ З ПРАВ ЛЮДИНИ
У ВІТЧИЗНЯНОМУ ПРАВОСУДДІ
(З АНГЛОМОВНИМ КОМПОНЕНТОМ)

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D8 «Право»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-наукової програми «Право»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни підготовка за спеціальністю

2025 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

АНТОН ЧУБ

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою теорії та історії держави і права
протокол № 1
від «29» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

АНТОН ЧУБ

Укладач: *Олійник Світлана Миколаївна*, кандидат юридичних наук, доцент.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська з англomовним компонентом

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англomовним компонентом)» доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти поглибленими знаннями з сутності науки, логіки та критичне мислення, уміння будувати аргументацію, формулювати та перевіряти гіпотези, робити обґрунтовані висновки, основи роботи з інформацією: пошук, аналіз, систематизація та цитування джерел; математичні та статистичні основи: поняття вибірки, показників, методів обробки даних (для кількісних досліджень); інформаційно-комунікаційні технології: володіння текстовими редакторами, електронними бібліотеками, базами даних, програмами для перевірки плагіату; навички письмової роботи: складання планів, написання рефератів, звітів, курсових та інших навчально-наукових текстів; основ етики та правової культури: розуміння моральних норм, авторського права, академічної відповідальності та доброчесності, а також володіння англійською мовою.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англomовним компонентом)» є сукупність правових відносин, що виникають у сферах забезпечення прав людини, принципів Європейської конвенції з прав людини та практики Європейського суду з прав людини, що застосовуються національними судами України.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англomовним компонентом)» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня системних знань щодо безпосереднього застосування Європейської Конвенції з прав людини (ЄКПЛ) та практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у вітчизняному правосудді, аналізу механізмів їх інтеграції в національну правову систему та оцінки ефективності захисту основоположних свобод.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англomовним компонентом)» є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ґрунтовних теоретичних знань про правове регулювання інформаційні відносини та інформації, гармонізація українського законодавства з європейськими нормами (*acquis EC*), захист прав автора та користувача, а також засвоєння інструментів боротьби з піратством в умовах цифровізації.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англомовним компонентом)» забезпечує набуття здобувачами освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03	Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.
ЗК04	Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01	Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.
СК02	Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій
СК04	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності
СК05	Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН02	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
ПРН03	Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.
ПРН04	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загально-соціального контекстів.
ПРН05	Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини та системи її захисту	11	2	3			6	11	1	1			9
Тема 2. Місце Конвенції та практики ЄСПЛ у правовій системі України	11	2	2			7	12	1	1			10
Тема 3. Принципи тлумачення ЄСПЛ Європейським судом з прав людини	11	2	3			6	11		1			10
Тема 4. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 5. Ключові громадянські та політичні права, що охороняються ЄСПЛ	11	2	2			7	11	1				10
Тема 6. Особливості звернення до ЄСПЛ	11	2	2			7	10		1			10
Тема 7. Окремі процесуальні засади діяльності ЄСПЛ	12	2	3			7	12	1				10
Тема 8. Механізм виконання рішень ЄСПЛ в Україні	12	2	3			7	12	1	1			10
Усього годин	90	16	20			54	90	6	6			78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини та системи її захисту

Історія створення та загальна характеристика ЄКПЛ. Роль та структура ЄСПЛ. Повноваження та процедура ЄСПЛ. ЄКПЛ як «живий інструмент» (*Living Instrument*) та еволюційне тлумачення. Європейський консенсус (*European Consensus*) як інструмент тлумачення.

Тема 2. Місце Конвенції та практики ЄСПЛ у правовій системі України

Конвенція як частина національного законодавства України. Практика ЄСПЛ як джерело права України. Механізми імплементації рішень ЄСПЛ. Право на справедливий суду практиці українських судів.

Тема 3. Принципи тлумачення ЄКПЛ Європейським судом з прав людини

Телеологічне тлумачення та принцип ефективності. Концепція автономних понять ЄСПЛ. Принцип пропорційності (*Proportionality*) та обмеження прав. Принцип правової визначеності у практиці ЄСПЛ. Принцип субсидіарності та роль національних судів.

Тема 4. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ

Механізм прецедентного права (*Case-law*). Класифікація та ієрархія прецедентів ЄСПЛ. Пілотні рішення ЄСПЛ та їх роль у вирішенні системних проблем. Вплив прецедентів ЄСПЛ на національне законодавство та судову практику. Особливості застосування прецедентів ЄСПЛ у кримінальному процесі.

Тема 5. Ключові громадянські та політичні права, що охороняються ЄКПЛ

Право на життя та заборона катувань. Право на свободу та особисту недоторканність. Право на справедливий суд. Право на повагу до приватного і сімейного життя. Свобода вираження поглядів, думки та віросповідання.

Тема 6. Особливості звернення до ЄСПЛ

Суб'єкти звернення та поняття «жертви». Вичерпання національних засобів захисту. Правила оформлення та подання формуляра заяви. Предмет скарги: обґрунтування порушення Конвенції. Строки звернення до ЄСПЛ.

Тема 7. Окремі процесуальні засади діяльності ЄСПЛ

Компетенція: суддів, які засідають одноособово; комітетів із трьох суддів; палати із семи суддів; Великої палати Європейського суду з прав людини. Застосування Європейським судом з прав людини тимчасових (захисних) заходів: поняття та умови. Механізм перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.

Тема 8. Механізм виконання рішень ЄСПЛ в Україні

Правова природа рішень ЄСПЛ. Структура рішення ЄСПЛ та поняття “*Ratio Decidendi*”. Обов'язковість рішень ЄСПЛ для держав-учасниць. Механізми реалізації Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». Нагляд за виконанням рішень ЄСПЛ з боку Комітету Міністрів Ради Європи.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини та системи її захисту	2	1
2	Тема 2. Місце Конвенції та практики ЄСПЛ у правовій системі України	2	1
3	Тема 3. Принципи тлумачення ЄКПЛ Європейським судом з прав людини	2	
4	Тема 4. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ	2	1
5	Тема 5. Ключові громадянські та політичні права, що охороняються ЄКПЛ	2	1
6	Тема 6. Особливості звернення до ЄСПЛ	2	
7	Тема 7. Окремі процесуальні засади діяльності ЄСПЛ	2	1
8	Тема 8. Механізм виконання рішень ЄСПЛ в Україні	2	1
Усього годин		16	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини та системи її захисту	3	1
2	Тема 2. Місце Конвенції та практики ЄСПЛ у правовій системі України	2	1
3	Тема 3. Принципи тлумачення ЄКПЛ Європейським судом з прав людини	3	1
4	Тема 4. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ	2	1
5	Тема 5. Ключові громадянські та політичні права, що охороняються ЄКПЛ	2	
6	Тема 6. Особливості звернення до ЄСПЛ	2	1
7	Тема 7. Окремі процесуальні засади діяльності ЄСПЛ	3	
8	Тема 8. Механізм виконання рішень ЄСПЛ в Україні	3	1
Усього годин		20	6

8. План семінарських занять

Тема 1. Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини та системи її захисту

Мета: формуванні системного розуміння того, як працює механізм захисту прав людини у європейському просторі.

Питання для обговорення:

1. Чому ЄКПЛ вважається унікальним міжнародним договором порівняно з іншими актами у сфері прав людини?
2. Яку роль відіграє ЄСПЛ для міжнародного та національного права?
3. Яким чином структура ЄСПЛ та порядок формування його палат забезпечують неупередженість розгляду справ?
4. Як доктрина «живого інструмента» дозволяє ЄСПЛ захищати права, які не були прямо передбачені у 1950 році?
5. Яку роль відіграє європейський консенсус у визначенні меж свободи розсуду (*margin of appreciation*) кожної держави?
6. Які права, які захищаються ЄКПЛ, передбачені у сфері Вашого дослідження?

Тема 2. Місце Конвенції та практики ЄСПЛ у правовій системі України

Мета: формування знань про особливості застосування положень ЄКПЛ та рішень ЄСПЛ як джерел права у професійній діяльності.

Питання для обговорення:

1. Яку ієрархічне місце посідає ЄКПЛ у системі джерел права при колізії із законом України?
2. Що означає статус практики ЄСПЛ для українських судів при ухваленні рішень?
3. Які механізми контролю за вчасним і повним виконанням рішень ЄСПЛ в Україні?
4. Які аспекти права на справедливий суд найчастіше порушуються в Україні?
5. Чи достатньо посилання лише на текст ЄКПЛ чи суд має цитувати конкретні позиції ЄСПЛ?
6. Чи можуть бути застосовані у Вашому дослідженні рішення ЄСПЛ та які саме?

Тема 3. Принципи тлумачення ЄКПЛ Європейським судом з прав людини

Мета: формування практичного розуміння процесу тлумачення та застосування ЄСПЛ тексту ЄКПЛ у сучасних реаліях.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає сутність телеологічного тлумачення та принципів ЄКПЛ?
2. Які складові має перевірити ЄСПЛ для відповідності обмеження прав принципу пропорційності?
3. У чому полягає значення автономних понять ЄСПЛ для національного правосуддя?
4. Як субсидіарність розподіляє обов'язок за захист прав між ЄСПЛ і національним судом?
5. Як принцип правової визначеності обмежує змінення сталості судової практики?
6. Як принципи тлумачення ЄКПЛ можуть відобразитися на трактуванні положень Вашої наукової роботи?

Тема 4. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ

Мета: формування розуміння значення рішень ЄСПЛ як джерела права, обов'язкового для застосування в Україні.

Питання для обговорення:

1. Чим прецедент ЄСПЛ відрізняється від класичного судового прецеденту?
2. Яка роль Великої палати ЄСПЛ у формуванні прецедентів і зміні правових позицій?
3. Яка роль пілотних рішень у виправленні системних помилок у національних законодавствах?
4. Як саме прецеденти ЄСПЛ змінюють стандарти допустимості доказів та захисту прав підозрюваного у кримінальному процесі?
5. Які рішення ЄСПЛ дотичні до сфери досліджуваних Вами суспільних відносин?

Тема 5. Ключові громадянські та політичні права, що охороняються ЄСПЛ

Мета: формування чіткого розуміння фундаментальних стандартів захисту прав людини на європейському рівні.

Питання для обговорення:

1. Яка різниця між правом на життя (що має винятки) й абсолютною заборонаю катувань?
2. Які гарантії заборони свавільного обмеження свободи й особистої недоторканності?
3. У чому полягає сутність права на справедливий суд?
4. У чому полягає баланс між правами людини та національними інтересами держави?
5. Як збалансувати свободу вираження поглядів із необхідністю захисту репутації інших?
6. Які ключові громадські або політичні права розглядаються у досліджуваній Вами сфері правового регулювання?

Тема 6. Особливості звернення до ЄСПЛ

Мета: формування теоретичних знань щодо порядку звернення до ЄСПЛ для захисту прав людини на міжнародному рівні.

Питання для обговорення:

1. Хто саме може набути статусу жертви для подання індивідуальної заяви?
2. Які національні засоби захисту вважаються ефективними й обов'язковими для вичерпання перед зверненням до ЄСПЛ?
3. Які технічні помилки призводять до відмови у реєстрації заяви секретаріатом ЄСПЛ?
4. Як особливості формулювання обґрунтування порушених прав?
5. Якими є строки в процесі прийняття і розгляду звернень до ЄСПЛ?
6. Які практичні механізми можуть допомогти звернутися до ЄСПЛ (спираючись на предмет Вашого дослідження)?

Тема 7. Окремі процесуальні засади діяльності ЄСПЛ

Мета: формування знань щодо порядку прийняття та розгляду ЄСПЛ звернень.

Питання для обговорення:

1. Які критерії приймання рішень про неприйнятність скарги без подальшого розгляду?
2. У чому різниця в компетенції комітетів та палат ЄСПЛ при розгляді справ по суті?
3. За яких виняткових обставин справа може передатися на розгляд до Великої палати ЄСПЛ?
4. За яких умов ЄСПЛ застосовує тимчасові заходи (Правило 39)?
5. Які факти можуть вважатися нововиявленими обставинами для перегляду рішення ЄСПЛ?
6. Продемонструйте механізм захисту прав в ЄСПЛ, спираючись на Ваше дослідження?

Тема 8. Механізм виконання рішень ЄСПЛ в Україні

Мета: розуміння та засвоєння механізму реалізації рішень ЄСПЛ для повного відновлення прав особи та запобігання аналогічним порушенням у майбутньому.

Питання для обговорення:

1. Чому рішення ЄСПЛ мають більше декларативний характер і чи може ЄСПЛ скасувати рішення національного суду прямо?
2. Як виокремити *Ratio Decidendi* у структурі рішення як обов'язкову для застосування?
3. Яка різниця заходів індивідуального і загального характеру при виконанні рішення?
4. Які повноваження Уповноваженого у справах ЄСПЛ у забезпеченні імплементації рішень?
5. Які політичні та правові наслідки для державу при незадовільному виконанні рішень?
6. Який механізм виконання судових рішень, у т.ч. ЄСПЛ, може бути застосовано до Вашого дослідження?

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Загальна характеристика Європейської конвенції з прав людини та системи її захисту	6	9
2	Тема 2. Місце Конвенції та практики ЄСПЛ у правовій системі України	7	10
3	Тема 3. Принципи тлумачення ЄКПЛ Європейським судом з прав людини	6	10
4	Тема 4. Прецедентний характер рішень ЄСПЛ	7	9
5	Тема 5. Ключові громадянські та політичні права, що охороняються ЄКПЛ	7	10
6	Тема 6. Особливості звернення до ЄСПЛ	7	10
7	Тема 7. Окремі процесуальні засади діяльності ЄСПЛ	7	10
8	Тема 8. Механізм виконання рішень ЄСПЛ в Україні	7	10
Усього годин		54	78

12. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять. Метою самостійної роботи є засвоєння у повному обсязі навчальної програми, розвиток дослідницьких компетентностей та інтеграція результатів навчання у виконання дисертаційного дослідження, формування в здобувача вищої освіти здатності бути активним учасником освітнього процесу, уміння самостійно (без безпосередньої участі викладача) опановувати теоретичні й практичні знання, у тому числі із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Завдання для самостійної роботи: підготовка та апробація результатів наукового дослідження, безпосередньо пов'язаного з темою дисертації здобувача. Необхідно підготувати тези наукової доповіді для участі у науково-практичній конференції, яку проводить ВНЗ «Національна академія управління» або інший заклад вищої освіти чи наукова установа

(всеукраїнського чи міжнародного рівня); подати тези відповідно до вимог організаторів конференції; виступити з доповіддю за темою обраного дисертаційного дослідження. Вимоги до змісту тез наукової доповіді: відображення актуальності теми дослідження, чітке формулювання мети та завдань, короткий виклад методології дослідження, основні результати, висновки та практичне значення отриманих результатів. Вимоги до обсягу та оформлення: 2–4 сторінки, оформлення відповідно до вимог конкретної конференції, обов'язкове дотримання стандартів академічної доброчесності та коректне цитування джерел. Форма звітності: надання копії опублікованих тез (або сертифіката учасника) або інше підтвердження виступу (програма конференції, сертифікат, довідка).

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з міжнародного права і права європейського союзу є обов'язковим. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1.

1. Покажіть, у чому полягає унікальність механізму захисту прав за ЄКПЛ порівняно з іншими міжнародними актами.
2. Розгляньте правову природу заходів загального характеру при виконанні рішень Суду.

Варіант 2.

1. Прояснюйте на прикладах ієрархічне місце ЄКПЛ в системі нормативно-правових актів України.
2. Розгляньте, у чому полягає суть «справедливої сатисфакції» як форми відшкодування шкоди.

Варіант 3.

1. Прояснюйте дію принципу «Конвенція як живий інструмент» на прикладі еволюції прав людини.
2. Покажіть, як здійснюється нагляд Комітету міністрів Ради Європи за виконанням рішень Суду.

Варіант 4.

1. Розгляньте, як саме рішення ЄСПЛ стають джерелом права в українському судочинстві.
2. Прояснюйте роль Уповноваженого у справах ЄСПЛ у процесі представництва України.

Варіант 5.

1. Покажіть різницю між автономним тлумаченням термінів Конвенції та їх значенням у національному праві.
2. Розгляньте основні критерії прийнятності індивідуальної скарги до ЄСПЛ.

Варіант 6.

1. Покажіть, які саме громадянські права згідно з ЄКПЛ вважаються абсолютними та не можуть бути обмежені.
2. Покажіть, які наслідки має пропуск шестимісячного строку звернення до Суду.

Варіант 7.

1. Покажіть вплив практики ЄСПЛ на реформування кримінального процесуального законодавства України.
2. Прояснюйте алгоритм дій державного органу України після отримання рішення ЄСПЛ про порушення прав.

Варіант 8.

1. Продемонструйте межі втручання держави у політичні права особи.
2. Покажіть відмінність між позитивними та негативними зобов'язаннями держави за ЄКПЛ.

Варіант 9.

1. Продемонструйте значення принципу субсидіарності у відносинах між національними судами та ЄСПЛ.
2. Розгляньте особливості процедури «пілотних рішень» для системних проблем правової системи.

Варіант 10.

1. Покажіть, як забезпечується право на справедливий суд у контексті статті 6 ЄКПЛ.
2. Розгляньте зміст поняття «прецедентний характер» у контексті рішень ЄСПЛ.

13. Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Міжнародне право в дії: Путівник по міжнародних судах і трибуналах в Гаазі: <https://www.coursera.org/learn/international-law-in-action>; Права людини для відкритих суспільств: <https://www.coursera.org/learn/humanrights>);
- edX (The EU and Human Rights: <https://numl.org/578403>; International Human Rights Law: https://www.edx.org/learn/human-rights/universite-catholique-de-louvain-international-human-rights-law?index=rv_product_summary&queryId=62b406c8c8c6ec238a79d492a0f9c1c5&position=1).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Розгляньте які існують абсолютні межі заборони катувань та нелюдського поводження у практиці ЄСПЛ.
2. Покажіть яким чином право на життя накладає на державу позитивне зобов'язання проводити ефективне розслідування.
3. Проаналізуйте за яких умов обмеження права на свободу та особисту недоторканність вважається правомірним.
4. Продемонструйте які складові права на справедливий суд є найважливішими для забезпечення рівності сторін.
5. Розгляньте чому структура та повноваження ЄСПЛ роблять його унікальним механізмом захисту прав людини у світі.
6. Продемонструйте яким чином практика ЄСПЛ фактично виконує роль джерела права в українському судочинстві.
7. Опишіть які існують механізми імплементації рішень ЄСПЛ та чому вони є критичними для правової системи України.
8. Дослідіть які саме елементи права на справедливий суд найчастіше стають предметом розгляду в українських судах.
9. Обґрунтуйте як еволюційне тлумачення ЄКПЛ змінює правовий ландшафт європейських держав.
10. Оцініть чи є чинна процедура звернення до ЄСПЛ достатньо ефективною для захисту порушених прав українців.
11. Розгляньте як принцип ефективності в телеологічному тлумаченні ЄСПЛ запобігає формалізму у захисті прав.
12. Покажіть яким чином концепція «автономних понять» дозволяє ЄСПЛ діяти незалежно від термінології національного права.

13. Продemonструйте як принцип пропорційності допомагає знайти баланс між приватним інтересом та потребами суспільства.
14. Проаналізуйте чому принцип правової визначеності є фундаментальним для стабільності судової практики ЄСПЛ.
15. Визначте, у чому полягає роль національних судів у контексті принципу субсидіарності.
16. Охарактеризуйте як працює механізм прецедентного права (Case-law) у системі захисту ЄСПЛ.
17. Дослідіть чи існує чітка ієрархія прецедентів ЄСПЛ та як вона впливає на розгляд справ.
18. Покажіть яку роль відіграють «пілотні рішення» у подоланні системних проблем українського правосуддя.
19. Продemonструйте на прикладах як практика ЄСПЛ змінює підходи до доказування у кримінальному процесі.
20. Оцініть чи може національний суд відійти від прецеденту ЄСПЛ і за яких умов це можливо.
21. Дослідіть де проходить межа між свободою вираження поглядів та захистом репутації інших осіб.
22. Розгляньте що саме ЄСПЛ вважає *ефективним* засобом національного захисту, який необхідно вичерпати.
23. Визначте як розраховується строк звернення до ЄСПЛ та які обставини можуть вплинути на його перебіг.
24. Розгляньте як розмежовується компетенція між одноособовим суддею, Комітетом та Палатою ЄСПЛ при розгляді скарг.
25. Покажіть у яких виняткових випадках Велика палата ЄСПЛ бере на себе розгляд справи або перегляд рішення.
26. Продemonструйте за яких умов ЄСПЛ застосовує тимчасові (захисні) заходи для запобігання непоправній шкоді.
27. Визначте як працює механізм перегляду національних судових рішень за нововиявленими обставинами після рішення ЄСПЛ.
28. Дослідіть які існують форми обов'язковості рішень ЄСПЛ для держави-відповідача та інших держав-учасниць.
29. Розгляньте яким чином Комітет Міністрів Ради Європи здійснює нагляд за виконанням рішень проти України.
30. Покажіть які правові наслідки для держави тягне за собою тривале невиконання рішень ЄСПЛ.

15. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій: схем, моделей, алгоритмів наукового пошуку та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда, виступ на конференції тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, тез доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

16. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англомовним компонентом)» використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), апробації результатів наукового дослідження, контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо.

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

Рівень володіння здобувачем англійською мовою не оцінюється.

17. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення диференційованого заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англомовним компонентом)» є підсумковий контроль – диференційований залік.

18. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англомовним компонентом)» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ([https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-red-2021\).pdf](https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-otsiniuvannia-znan-zdobuvachiv-red-2021).pdf)).

Порядок зарахування результатів неформальної освіти

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до **10 балів** у межах самостійної роботи.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційований залік з початкової дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англomовним компонентом)» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проскту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

19. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60									Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Самостійна робота		
6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	7 балів	6 балів	7 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

20. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Застосування Європейської Конвенції з прав людини у вітчизняному правосудді (з англomовним компонентом)» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи аспірантів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

21. Рекомендована література

1. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
2. Горпинюк О.П. Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод у кримінальних провадженнях в Україні: навчально-методичний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 224 с.
URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3258/1/горпинюк%20конвенція.pdf>
3. Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український контекст / уклад. і наук. ред. О.Л. Жуковська. К.: ЗАТ «ВІПОЛ», 2004. 960 с.
4. Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: навч.-метод. посіб. / укл.: Т.І. Фулей. К.: ВАІТЕ, 2017. 192 с. URL: <https://nsj.gov.ua/files/1506325766general%20trainers-p5.pdf>
5. Посібник із застосування європейської конвенції з прав людини під час надзвичайної ситуації (кримінальне судочинство): посібник. Київ, 2023. 53 с. URL: <https://rm.coe.int/guide-to-applying-article-15-of-the-echr/1680ac59d5>
6. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: компендіум / за заг. ред. О.В. Сердюка, І.В. Яковюка. 2-ге вид., допов. Х.: Право, 2019. 404 с.
7. Карман І.В., Козіна В.В. Європейський суд з прав людини. Європейська конвенція з прав людини та індивідуальні заяви: перше знайомство. Харків: Фактор, 2016. 238 с.
8. Oliinyk S., Kovalevska I., Leschynsky V. et al. The Influence of European Integration Processes on Safeguarding Human Rights and Basic Rights in Ukraine. *Evropský politický a právní diskurz*. 2024. Vol. 11(5). pp. 15-23. URL: <https://doi.org/10.46340/eppd.2024.11.5.2>
9. Skaletska Z., Oliinyk S., Korniienko P. et al. International standards of social rights: current status and prospects for development. *Lex Humana*. 2023. Vol. 15(4). pp. 376–389. URL: <https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2792>
10. Holubieva V., Pravdiuk A., Oliinyk S. et al. Constitutional and legal provision of the right to access information in Ukraine and the countries of the European Union. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2022. Vol. 12(1). pp. 156-159. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/7071e55e-a0ba-419f-b4ca-38ffb5ab89a8/content>
11. Панасюк О.П., Олійник С.М., Литовченко В.П. Глобалізація та її виклики для національних суверенітетів: аналіз впливу глобалізаційних процесів на сучасне міжнародне право. *Академічні візії*. 2024. Вип. 33. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12625395>
12. Kuryliuk Y., Oliinyk S., Kushnir Y. Irregular migration and readmission: interconnection, settlement opportunities. *Lex Humana*. 2023. Vol. 15(2). pp. 296–307. URL: <https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2514>